

1. Aşağıdaki STATA çıktılarında Sermaye Varlıkları Fiyatlama Modeline (SVFM, CAPM) uygun biçimde LAZIM A.Ş. (lazim), DAHA ÇOK A.Ş. (daha_cok), BİLİYORUM Yatırım ve Ticaret A.Ş. (biliyorum) ve ÇALIŞMAM Ticaret A.Ş. (calismam) şirketlerinin 02.01.2018-01.12.2019 dönemine ait hisse senedi getirilerinden oluşan Orjinden Geçen Regresyon modelleri yer almaktadır. r_bist100= BIST100 endeksi günlük getirisi. Parantez içlerindeki yazan değişkenler şirketlere ait günlük getiri oranını vermektedir. (23p).

Şirketlere ait beta katsayılarını kullanarak,

1. Şirketleri EN BÜYÜKTEN başlayarak sıralayınız (5p).
2. Hisse senedi tiplerini yazınız ve şirketleri bu tiplere göre sınıflandırınız (5p).
3. BİST100 endeksinin %5 artması durumunda verecekleri muhtemel tepkileri hesaplayıp yorumlayınız (8p).
4. Siz yatırım yapacak olsaydınız hangi kriterleri göz önüne alırdınız ve hangi hisse senedini seçerdiniz, neden? (5p)

. reg daha_cok r_bist100, nocons

Source	SS	df	MS	Number of obs =	477
Model	.220456529	1	.220456529	F(1, 476)	= 942.83
Residual	.111299796	476	.000233823	Prob > F	= 0.0000
				R-squared	= 0.6645
				Adj R-squared	= 0.6638
				Root MSE	= .01529
Total	.331756326	477	.000695506		

daha_cok	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
r_bist100	1.574173	.0512666	30.71	0.000	1.473436 1.67491

. reg lazim r_bist100, nocons

Source	SS	df	MS	Number of obs =	477
Model	.067909769	1	.067909769	F(1, 476)	= 77.56
Residual	.416763052	476	.000875553	Prob > F	= 0.0000
				R-squared	= 0.1401
				Adj R-squared	= 0.1383
				Root MSE	= .02959
Total	.484672821	477	.001016086		

lazim	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
r_bist100	.8736896	.0992047	8.81	0.000	.6787564 1.068623

. reg calismam r_bist100, nocons

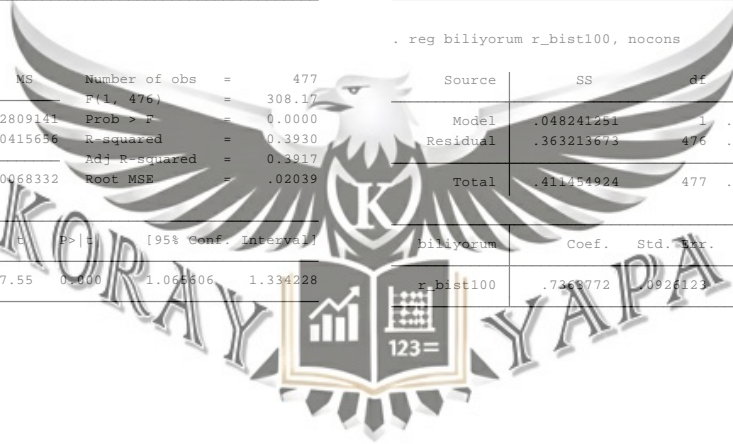
Source	SS	df	MS	Number of obs =	477
Model	.12809141	1	.12809141	F(1, 476)	= 308.17
Residual	.197852143	476	.000415656	Prob > F	= 0.0000
				R-squared	= 0.3930
				Adj R-squared	= 0.3917
				Root MSE	= .02039
Total	.325943553	477	.00068332		

calismam	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
r_bist100	1.199917	.0683531	17.55	0.000	1.064806 1.334228

. reg biliyorum r_bist100, nocons

Source	SS	df	MS	Number of obs =	477
Model	.048241251	1	.048241251	F(1, 476)	= 63.22
Residual	.363213673	476	.000763054	Prob > F	= 0.0000
				R-squared	= 0.1172
				Adj R-squared	= 0.1154
				Root MSE	= .02762
Total	.411454924	477	.000862589		

biliyorum	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
r_bist100	.7368772	.0926123	7.95	0.000	.5543977 .9183567

2. Aşağıdaki milyon ve milyar dolar cinsinden oluşturulan regresyon modelleri sonuçları yer almaktadır. Boşlukları uygun biçimde doldurunuz. (28 Puan).

Eğitim Harcaması_milyar = -1,1368 + 0,2885*AR-GE harcamaları_milyon (5p)

- AR-GE HARCAMALARI 1 milyon \$ artarsa, Eğitim Harcaması ortalama _____ milyon \$ artar.
- AR-GE HARCAMALARI 1 milyar \$ artarsa, Eğitim Harcaması ortalama _____ milyon \$ artar.

Hasılat miktarı_binTL = -16125,7 + 619,15* Zeytin_ağacı_boyu_metre (5p)

- Zeytin ağacı boyu 1 metre uzarsa, Hasılat miktarı ortalama _____ milyon TL artar.
- Zeytin ağacı boyu 1 cm uzarsa, Hasılat miktarı ortalama _____ bin TL artar.

Eğitim Harcaması_milyon = -16125,7 + 0,2183* AR-GE harcamaları_milyon (5p)

- AR-GE HARCAMALARI 1 milyon \$ artarsa, Eğitim Harcaması ortalama _____ milyar \$ artar.
- AR-GE HARCAMALARI 1 milyar \$ artarsa, Eğitim Harcaması ortalama _____ milyon \$ artar.

Eğitim Harcaması_milyon = -12130,7 + 49,1* AR-GE harcamaları_milyar (5p)

- AR-GE HARCAMALARI 1 milyon \$ artarsa, Eğitim Harcaması ortalama _____ milyar \$ artar.
- AR-GE HARCAMALARI 1 milyar \$ artarsa, Eğitim Harcaması ortalama _____ milyon \$ artar.

AR-GE harcamaları_milyar_dolar = -21,1507 + 12,205* ithalat_milyar_TL (1\$=5TL) (8p)

- İthalat 1 milyon TL artarsa, AR-GE Harcaması ortalama _____ milyar \$ artar.
- İthalat 1 milyon \$ artarsa, AR-GE Harcaması ortalama _____ milyar TL artar.

3. Tek değişkenli Orjinden Geçen Regresyon modelinde ($Y_i = \beta_2 X_i + u_i$) bağımsız değişkenin tahmin edicisinin (β_2) nasıl elde edildiğini matematiksel olarak gösteriniz. (10p)

4. Aşağıdaki X, Y ve Z mallarına ait talep ve fiyat verilerinden oluşan regresyon analizi sonuçları yer almaktadır. STATA çıktılarında talepler adet ile, fiyatlar TL ile ölçülmüştür. Değişken isimlerinin başındaki ln, ifadenin logaritmasının alındığını göstermektedir. STATA çıktılarından size gerekli olanları kullanınız. Çıktılardaki bilgileri kullanarak aşağıdaki sorularda ye alan boşluklara

- sayısal ifade, (2p)
- birimleri (gerekliyorsa), (1p)
- artış/azalış (1p)

yazarak cevaplayınız (Her soru 4 puan toplam 24 Puan).

. reg x_talep ln_y_talep

Source	SS	df	MS			
Model	295.026333	1	295.026333	Number of obs = 91		
Residual	.912931688	89	.010257659	F(1, 89) = 28761.56		
Total	295.939265	90	3.28821405	Prob > F = 0.0000		
				R-squared = 0.9969		
				Adj R-squared = 0.9969		
				Root MSE = .10128		

x_talep	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
ln_y_talep	18.87384	.1112895	169.59	0.000	18.65271 19.09497
_cons	-40.69155	.3486141	-116.72	0.000	-41.38424 -39.99886

. reg ln_x_fiyat y_talep

Source	SS	df	MS			
Model	2.19109598	1	2.19109598	Number of obs = 91		
Residual	.307676505	89	.003457039	F(1, 89) = 633.81		
Total	2.49877249	90	.027764139	Prob > F = 0.0000		
				R-squared = 0.8769		
				Adj R-squared = 0.8755		
				Root MSE = .0588		

ln_x_fiyat	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
y_talep	-.0688366	.0027343	-25.18	0.000	-.0742695 -.0634037
_cons	7.094136	.0632007	112.25	0.000	6.968558 7.219715

. reg ln_x_talep z_fiyat

Source	SS	df	MS			
Model	.734023431	1	.734023431	Number of obs = 91		
Residual	.094185931	89	.001058269	F(1, 89) = 693.61		
Total	.828209363	90	.009202326	Prob > F = 0.0000		
				R-squared = 0.8863		
				Adj R-squared = 0.8850		
				Root MSE = .03253		

ln_x_talep	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
z_fiyat	-.0048802	.0001853	-26.34	0.000	-.0052484 -.0045121
_cons	3.519007	.0234531	150.04	0.000	3.472406 3.565608

. reg z_fiyat ln_x_talep

Source	SS	df	MS			
Model	27314.6647	1	27314.6647	Number of obs = 91		
Residual	3504.87059	89	39.3805684	F(1, 89) = 693.61		
Total	30819.5353	90	342.439281	Prob > F = 0.0000		
				R-squared = 0.8863		
				Adj R-squared = 0.8850		
				Root MSE = 6.2754		

z_fiyat	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
ln_x_talep	-181.605	6.895582	-26.34	0.000	-195.3064 -167.9037
_cons	653.3097	20.06246	32.56	0.000	613.446 693.1734

. reg y_fiyat ln_z_talep

Source	SS	df	MS			
Model	109258.663	1	109258.663	Number of obs = 91		
Residual	14019.4823	89	157.522274	F(1, 89) = 512.59		
Total	123278.146	90	1369.75718	Prob > F = 0.0000		
				R-squared = 0.8850		
				Adj R-squared = 0.8850		
				Root MSE = 12.551		

y_fiyat	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
ln_z_talep	-363.21	13.79116	-26.34	0.000	-390.6128 -335.8073
_cons	1502.447	51.35282	29.26	0.000	1400.41 1604.484

. reg ln_z_talep ln_z_fiyat

Source	SS	df	MS			
Model	.705683103	1	.705683103	Number of obs = 91		
Residual	.122526338	89	.0013767	F(1, 89) = 512.59		
Total	.828209441	90	.009202327	Prob > F = 0.0000		
				R-squared = 0.8521		
				Adj R-squared = 0.8504		
				Root MSE = .0371		

ln_z_talep	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
ln_z_fiyat	-.5314244	.0234723	-22.64	0.000	-.5780635 -.4847854
_cons	6.282499	.113144	55.53	0.000	6.057684 6.507313

. reg ln_y_fiyat z_talep

Source	SS	df	MS			
Model	7.98607773	1	7.98607773	Number of obs = 91		
Residual	1.67096102	89	.01877843	F(1, 89) = 425.36		
Total	9.65703875	90	.107300431	Prob > F = 0.0000		
				R-squared = 0.8270		
				Adj R-squared = 0.8250		
				Root MSE = .13702		

ln_y_fiyat	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
z_talep	-.0727514	.0035275	-20.62	0.000	-.0797604 -.0657424
_cons	7.993841	.1472848	54.27	0.000	7.701189 8.286492

. reg x_fiyat z_talep

Source	SS	df	MS			
Model	111090.549	1	111090.549	Number of obs = 91		
Residual	12187.5921	89	136.939237	F(1, 89) = 811.24		
Total	123278.141	90	1369.75712	Prob > F = 0.0000		
				R-squared = 0.9011		
				Adj R-squared = 0.9000		
				Root MSE = 11.702		

x_fiyat	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]
z_talep	-8.580515	.3012581	-28.48	0.000	-9.179108 -7.981921
_cons	607.0008	12.57864	48.26	0.000	582.0073 631.9943

- Y malının talebinin %1 azalması durumunda, X malının talebinin ortalamabeklenir.
- Z malının talebinin %1 artması durumunda, Y malının fiyatının ortalamabeklenir.
- Z malının fiyatının 1 TL artması durumunda, X malının talebinin ortalamabeklenir.
- Z malının talebinin 1 adet azalması durumunda, Y malının fiyatının ortalamabeklenir.
- Z malının talebinin 1 adet artması durumunda, X malının fiyatının ortalamabeklenir.
- Y malının talebinin 1 adet artması durumunda, X malının fiyatının ortalamabeklenir.

5. Aşağıdaki tabloda A, B, C mallarına ait bilgiler yer almaktadır. **Fiyat** ürünlerin satış fiyatını, **esneklik** esneklik katsayılarını, **miktar** ortalama satış miktarını, **kar marjı** üründen elde edilen net karı vermektedir. İşletme sadece bir ürünün fiyatını %25 azaltarak karlılık elde etmeyi planlamaktadır. Bugün itibari ile işletme başabaş noktasındadır (Ne kar, ne zarar söz konusudur). Tablodaki toplam gelir ürünün fiyatı değiştikten sonra diğer ürünler ile birlikte elde edilecek geliri belirtmektedir. Gerekli hesaplamaları **boşluk bırakılan kısımda** yaparak hangi üründe fiyat artırımına gidilmesi gerektiğini bulunuz. (20p) **Hesaplaması yapılmamış sonuçlar değerlendirmeye alınmayacaktır.**

$$\text{Esneklik Hesaplama} = \frac{\text{talepte yüzde değişimi}}{\text{fiyatta yüzde değişim}}$$

	A	B	C
Fiyat	32TL	40 TL	50 TL
Miktar	300 adet	160 adet	200 adet
Esneklik	1.4	1.5	1.6
Kar Marjı	%25	%5	%5
Ürün Geliri	9600	6400	10000
Yeni Fiyat			
Talep değişim			
Yeni Miktar			
Yeni Gelir			
Toplam Gelir			
Brüt Kar			
Net Kar			

